

ŠVENČIONIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS

ŠVENČIONIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS
VIEŠOJI BIBLIOTEKA

VIEŠOJI BIBLIOTEKA

2014 metų veiklos tekstinė

ATASKAITA

www.svencioniuvb.lt

E-paštas: viesoji.biblioteka@svencionys.lt
metodinis@svencioniuvb.lt

2015
Švenčionys

TURINYS

I. BIBLIOTEKŲ PRIEINAMUMAS	3
II. FONDO FORMAVIMAS	4
III VARTOTOJŲ APTARNAVIMAS	7
IV. INFORMACINĖ IR KRAŠTOTYROS VEIKLA	14
V. METODINĖ VEIKLA	16
VI. MOKSLINIO TYRIMO DARBAS	18
VII. PERSONALAS	19
VIII. MATERIALINĖ BAZĖ	19
IX.FINANSAVIMAS	20
X. IŠVADOS	20

Tekste naudojamų sutrumpinimų reikšmės:

SVB - savivaldybės viešoji biblioteka (rajono bibliotekų tinklas),

VB – Viešoji biblioteka,

MF – miestų filialai,

KF – kaimų filialai,

UDK – Universalioji dešimtainė klasifikacija.

Švenčionių rajono savivaldybės viešosios bibliotekos ir jos filialų 2014m. veiklos ATASKAITA

Ataskaitiniais 2014 metais Švenčionių rajono savivaldybės bibliotekos pagrindinį dėmesį skyrė teikiamų paslaugų kokybei, prieigai prie interneto ir kitų informacijos šaltinių, elektroninių dokumentų naudojimui. Bibliotekose vyko skaitymo skatinimo ir kiti renginiai, kompiuterinio raštingumo mokymai rajono gyventojams. 2014m. prioritetai skirti svarbioms datoms- lietuvių literatūros klasiko K.Donelaičio metai, Šeimos metai, Teatrų metai, Kultūros paveldo-Vėtrungių metai, pasirengimo Lietuvos šimtmečiui metai.

Ženklaus pokyčiai 2014m. vyko tvarkant rajono bibliotekų infostruktūrą, gerinant darbo sąlygas darbuotojams ir vartotojams. Toliau buvo vykdomi savivaldybės viešosios bibliotekos renovacijos darbai- įrengtos modernios patalpos vartotojų laisvalaikiui ir užimtumui. Pradėti renovacijos darbai Reškutėnų, Mikuškų ir Šventos kaimo bibliotekose. Vidutinės kaimo biblioteka 2014m. pradėjo veikti daugiafunkciniame pastate kartu su vietos bendruomene, medicinos paslaugų punktu ir kaimo klubu.

Savivaldybės viešoji biblioteka ataskaitiniais metais įsijungė į vykdomą 2014-2016m. šalies bibliotekose projektą „Bibliotekos pažangai2“.

I. BIBLIOTEKŲ PRIEINAMUMAS

1. Bibliotekų skaičius

Ataskaitiniais 2014m. savivaldybės viešosios bibliotekos tinklas nesikeitė, rajone veikia 20 bibliotekų-Švenčionių r. savivaldybės viešoji biblioteka, 2 miestų bibliotekos-filialai (Švenčionėlių ir Pabradės mieste), 17 filialų kaime. Sujungtų kaimo filialų su mokyklų bibliotekomis rajone nėra.

2. Tinklo pokyčiai

Savivaldybės viešosios bibliotekos tinklas optimizuotas nuo 2013m., ataskaitiniais metais pokyčių nebuvo.

3. Nestacionarinis aptarnavimas

Nestacionarinis aptarnavimas organizuojamas gyventojus aprūpinant knygomis, periodiniais leidiniais pristatant į namus. Bibliotekinių punktų nestacionariniam aptarnavimui nėra, savivaldybės viešoji biblioteka bibliobuso neturi. Savivaldybės viešojoje bibliotekoje yra tvirtinami darbo laiko grafikai, sudarant galimybę kaimo ir miesto bibliotekininkams vieną kartą per mėnesį nestacionariai aptarnauti gyventojus namuose.

(Lentelė 1) Knygnešystė

	Knygnešių skaičius		Aptarnauta vartotojų		Išduota dokumentų	
	2014	2013	2014	2013	2014	2013
SVB	94	81	292	411	5566	6173
VB	2	-	5	11	124	614
MF	4	6	6	9	268	312
KF	88	75	281	391	5174	5247

4. Neįgaliųjų ir senyvo amžiaus gyventojų aptarnavimo organizavimas

Siekiant mažinti socialinę atskirtį, skatinti neįgaliųjų integraciją į visuomenę bibliotekose organizuojami renginiai ir kitos veiklos neįgaliesiems. Pabradės miesto bibliotekoje-filiale nuolat organizuojamos Informacijos pamokos Socialinės globos namų ugdytiniams-

„Informacijos labirintai“, „Savarankiškas technologijų pasaulyje“, „Informacijos paieška internete“, „Draugiškas ir saugus internetas“. Šioje bibliotekoje veikė Pabradės socialinės globos namų ugdytinių rankdarbių paroda „Kurkime gražesnę ir jaukesnę pasaulį“, nuolat organizuotos ekskursijos po miesto biblioteką. Kitose bibliotekose žmonės su negalia dalyvavo skaitymo skatinimo, informaciniuose renginiuose. Daugelis neįgaliųjų dalyvavo internetinėse transliacijose bibliotekose.

Savivaldybės viešojoje bibliotekoje įrengta kompiuterizuota darbo vieta regos sutrikimus turintiems neįgaliesiems, 2014m.šia paslauga nuolat naudojosi 3 neįgalieji. Senyvo amžiaus gyventojai ir neįgalieji dažniausiai aptarnaujami namuose, pristatomi žurnalai, dienraščiai, knygos. Per metus nestacionariai aptarnauta 292 vartotojai, išduota 5566 fiz. vnt. spaudinių.

5. Struktūros tobulinimas ir pokyčiai savivaldybės viešojoje bibliotekoje

Ataskaitiniais metais Švenčionių r. savivaldybės viešosios bibliotekos struktūra nesikeitė -yra 3 pagrindiniai skyriai:

- Skaitytojų-aptarnavimo ir bibliografinis-informacinis skyrius,
- Vaikų literatūros skyrius,
- Spaudinių komplektavimo ir tvarkymo skyrius.

II. FONDO FORMAVIMAS

1.Fondo būklė

Bibliotekos fonde yra dokumentų(fiz.vnt. ir pavadinimai):

Iš viso yra : 200869 fiz. vnt. ir 49719 pavadinimai

Viešojoje bibliotekoje : 46523 fiz.vnt. ir 39245 pavadinimai

Miesto filialuose : 64408 fiz.vnt. ir 41694 pavadinimai

Kaimo filialuose: 89938 fiz.vnt. ir 37822 pavadinimai

Grožinės literatūros bibliotekos fonde (fiz.vnt. ir proc.)

Iš viso 128643fiz.vnt. ir 64% proc.

Viešojoje bibliotekoje: 24493fiz .vnt., 53%.

Miesto filialuose: 42802 fiz .vnt., 66%.

Kaimo filialuose: 61348 fiz. vnt., 68%.

Šakinės literatūros bibliotekos fonde: (fiz.vnt. ir proc.)

Iš viso 53063fiz.vnt. ir 26% .

Viešojoje bibliotekoje: 15515fiz.vnt., 33 %.

Miesto filialuose: 18049fiz. vnt., 28%.

Kaimo filialuose: 19786fiz. vnt., 22%.

Periodinių leidinių bibliotekos fonde

Iš viso: 19379 fiz. vnt., 10% fondo.

Viešojoje bibliotekoje: 6515fiz.vnt., 14% fondo.

Miesto filialuose: 3557fiz.vnt., 6% fondo.

Kaimo filialuose: 8804fiz.vnt., 10% fondo.

(Lentelė 2) **Fondo būklė, grožinė ir šakinė literatūra bei periodiniai leidiniai**

	Fondo dydis		Grožinė literatūra		Šakinė literatūra		Periodiniai leidiniai	
	Fiz.vnt.	Pav.	Fiz.vnt.	%	Fiz.vnt	%	Fiz.vnt	%
SVB	200869	49719	128427	64 %	53063	26 %	19379	10 %
VB	46523	39245	24493	53 %	15515	33%	6515	14 %
MF	64408	41694	42802	66 %	18049	28 %	3557	6 %
KF	89938	37822	61348	68 %	19786	22 %	8804	10 %

2. Aprūpinimas dokumentais

Vienam gyventojui tenka dokumentų: 8,0 fiz.vnt., (iš jų: mieste-6,6 fiz.vnt., kaime-11,0 fiz.vnt.).

Vienam gyventojui tenka naujai gautų dokumentų: 0,38 fiz.vnt., (iš jų: mieste-0,56 fiz.vnt., kaime-0,49 fiz.vnt.).

Vienam gyventojui tenka garsinių ir regimųjų dokumentų: 0,007 fiz.vnt., (mieste-0,008 fiz.vnt., kaime 0,02 fiz.vnt.)

Vienam vartotojui tenka elektroninių dokumentų: 0,001 fiz.vnt., (iš jų: mieste-0,003 fiz.vnt., kaime-0,005 fiz.vnt.)

3. Dokumentų gavimas (fiz.vnt. ir pav.)

Per metus **įsigyta iš viso dokumentų:**

SVB - 9300 fiz. vnt., 1607 pav.

VB – 1942 fiz. vnt., 1174 pav.

MF – 2804 fiz. vnt., 940 pav.

KF – 4554 fiz. vnt., 516 pav.

Per metus **įsigyta grožinės literatūros:**

SVB - 3800 fiz. vnt., 1451 pav.

VB – 929 fiz. vnt., 836 pav.

MF – 1204 fiz. vnt., 716 pav.

KF – 1667 fiz. vnt., 574 pav.

Per metus **įsigyta šakinės literatūros:**

SVB - 1246 fiz. vnt., 430 pav.

VB – 437 fiz. vnt., 325 pav.

MF – 395 fiz. vnt., 205 pav.

KF – 414 fiz. vnt., 68 pav.

Per metus **vidutiniškai dokumentų gavo miesto filialas** - 1402 fiz.vnt. ir 535 pavadinimai.

Per metus **vidutiniškai dokumentų gavo kaimo filialas** - 267 fiz.vnt. ir 94 pavadinimų.

(Lentelė 3) **Gauta dokumentų**

	Iš viso		Grožinė literatūra		Šakinė literatūra	
	Fiz.vnt.	Pav.	Fiz.vnt.	Pav.	Fiz.vnt.	Pav.
SVB	9300	1607	3800	1451	1246	430
VB	1942	1174	929	836	437	325
MF	2804	940	1204	716	395	205
KF	4554	516	1667	574	414	68

4. Per metus gauta periodinių leidinių (fiz. vnt. ir pav.)

SVB - 4254 fiz.vnt., 97 pav.

VB – 576 fiz. vnt., 15 pav.

MF – 1205 fiz. vnt. 16 pav.

KF – 2473 fiz.vnt., 20 pav.

Vidutiniškai viename miesto filiale - 602 fiz.vnt., ir 48 pav.

Vidutiniškai viename kaimo filiale - 145 fiz.vnt. ir 74 pav.

5. Naujai gautų dokumentų proc.fonde

SVB – 4,6 %,

VB – 4,2 %,

MF – 4,3 %,

KF – 5,0 %.

6. Lėšos tenkančios vienam gyventojui dokumentams įsigyti

Iš viso – 3,27 Lt

Kultūros ministerijos skirtų lėšų – 2,43 Lt

Savivaldybių skirtų lėšų – 0,84 Lt

Kiti šaltiniai-negauta

(Lentelė 4) Lėšos dokumentams įsigyti

	Gauta lėšų iš viso (Lt)	Tenka lėšų 1-am gyventojui (Lt)
LR Kultūros ministerijos	60,820	2,43
Savivaldybės	21,200	0,84
Kiti šaltiniai	-	-
Iš viso	82,020	3,27

Dokumentų nurašymas (fiz. vnt. ir pav.):

SVB – 10755fiz. vnt., ir 658pav.

VB – 1513fiz. vnt., ir 454pav.

MF – 2549fiz. vnt., ir 890pav.

KF – 6693fiz. vnt., ir 480pav.

Nurašymo priežastys (fiz. vnt.)

Susidėvėję, sugadinti -7054fiz. vnt.

Nepaklausūs, neaktualūs, dubletai - 2909fiz. vnt.

Skaitytojų prarasti - 791fiz. vnt.

Perduota kitoms bibliotekoms (į mainų fondą iš filialų) – 1 fiz. vnt.

Kitos priežastys – nėra.

7. Fondo naudojimas

Fondo apyvartos rodiklis

SVB – 1,1;VB – 0,9;MF – 1,7;KF – 0,8.

Fondo panaudojimo koeficientas

Grožinės literatūros: SVB- 0,74; VB-0,86; MF-0,90; KF-0,57.

Šakinės literatūros: SVB - 0,29; VB-0,19; MF-0,56; KF -0,12.

Periodinių leidinių: SVB – 5,5;VB- 2,6; MF – 16,3; KF – 3,7.

8. Saugyklos fondas

Fondo dydis - 7728(fiz. vnt.)

Gauta per metus (fiz. vnt.) - nėra

Išduota per metus (fiz. vnt.) – 280 fiz.vnt.

Fondo apyvarta – 0,04.

9. SVB mainų fondas (fiz.vnt.)

Iš viso – 7450fiz.vnt.

Gauta – 1 fiz.vnt.

Perduota dokumentų – nebuvo fiz.vnt. (SVB, kitoms bibliotekoms)

Nurašyta – 4608 fiz.vnt.

10. SVB atsarginis fondas (fiz.vnt.)

Atsarginio fondo savivaldybės viešoji biblioteka neturi.

III. VARTOTOJŲ APTARNAVIMAS

1. Vartotojų telkimas

Švenčionių r. savivaldybės gyventojų skaičius -25050 (pagal 2014m. rajono seniūnijų pateiktus statistinius duomenis).

Gyventojų sutelkimo procentas:

SVB- 36,5 % (2013m. -36,4%); VB- 23,0% (2013m.- 29,5%); MF— 41,0% (2013m.- 41,0%); KF- 40,2 % (2013m. 35,3%).

Didžiausias gyventojų sutelkimo procentas kaimo filialuose- Bačkininkų (72,0%), Adutiškio (63,6%), Reškutėnų (58,0%), Stanislavavo (56,2%), Kaltanėnų (45,0%), Milkuškų (42,0%), Svirkų (41,0%). Mažesnis gyventojų sutelkimo procentas yra Vidutinės (25,3%), Magūnų (25,2%).

Vidutinis gyventojų skaičius, tenkantis vienai bibliotekai – savivaldybėje – 1252 gyventojai, mieste – 5594 gyventojai, kaime-486 gyventojai.

2. Vartotojų aptarnavimas

Vartotojų skaičius:

SVB – 9157; VB – 1290; MF – 4539; KF -3328.

Lyginant su 2013m., ataskaitiniais metais bibliotekose vartotojų mažėjo, ženkliausi pokyčiai buvo savivaldybės viešojoje bibliotekoje, nes dėl vykstančios renovacijos biblioteka laikinai perkelta į kitas patalpas. Taip pat vyko renovacijos darbai Reškutėnų ir Šventos kaimo bibliotekose-filialuose. Vartotojų skaičius mažėja gyventojams išvykstant gyventi ir dirbti į didmiesčius, užsienio šalis.

Pagal vartotojų sudėtį- bibliotekose 27 % -vaikai iki 14m. amžiaus, 14%-bendrojo lavinimo mokyklų moksleiviai, 25%-dirbantieji, 13%-pensininkai, 12%-bedarbiai arba laikinai nedirbantys, 2%-neįgalieji, 7%- studentai.

3. Apsilankymų skaičius:

SVB – 111662, VB – 29709; MF – 42834; KF – 39119.

2014m. bibliotekose sumažėjus vartotojų skaičiui, mažėjo apsilankymų skaičius savivaldybės viešojoje bibliotekoje. Miestų ir kaimo filialuose bendras apsilankymų skaičius didėjo.

4. Lankomumas:

SVB – 12,1; VB- 23,0; MF- 9,43; KF- 11,7 (apsilanko vidutiniškai kartų per metus).

Didžiausi lankomumo rodikliai yra kaimo filialuose – Vidutinė (24,0), Stanislavavo (19,1), Reškutėnų (19,0), Strūnaičio (15,0).

5. Išduotis

Išduota dokumentų į namus (fiz.vnt.):

SVB – 159316 fiz.vnt.; VB - 32938 fiz.vnt.; MF – 69268 fiz.vnt.; KF – 57110 fiz.vnt.

Išduota dokumentų vietoje (fiz.vnt.):

SVB - 59844 fiz.vnt.; VB - 8405 fiz.vnt.; MF - 37922 fiz.vnt.; KF – 13517 fiz.vnt.

Išduota grožinės literatūros (fiz.vnt. ir proc.):

SVB – 95690 fiz.vnt. (43,6%); VB – 21218 fiz.vnt. (52,3%); MF – 38926 fiz.vnt. (36,3%); KF – 35546 fiz.vnt. (50,3%).

Išduota šakinės literatūros (fiz.vnt. ir proc.):

SVB – 15691 fiz. vnt. (7,1%); VB -3018 (7,2 %); MF – 10199 (9,5%); KF – 2474 (3,5%).

Išduota periodinių leidinių (fiz.vnt. ir proc.):

SVB- 107779 (49,1%); VB – 17107 (41,3%); MF - 58065 (54,1%); KF - 32607 (46,1%).

(Lentelė 5) Dokumentų išduotis

	Iš viso		Išduotis į namus		Išduotis vietoje	
	fiz.vnt. 2014	fiz.vnt. 2013	fiz.vnt.	%	fiz.vnt.	%
SVB	219160	220263	159316	72,7 %	59844	27,3 %
VB	41343	41306	32938	79,6 %	8405	20,4 %
MF	107190	110802	69268	64,6 %	37922	35,4 %
KF	70627	68155	57110	81,0 %	13517	19,0 %

(Lentelė 6) Grožinės ir šakinės literatūros leidinių išduotis (be periodinių leidinių)

	Grožinė literatūra		Šakinė literatūra	
	Fiz.vnt.	%	Fiz.vnt.	%
SVB	95690	43,6 %	15691	7,1 %
VB	21218	52,3 %	3018	7,2 %
MF	38926	36,3 %	10199	9,5 %
KF	35546	50,3 %	2474	3,5 %

(Lentelė 7) Periodinių leidinių išduotis

	Periodiniai leidiniai	
	Fiz.vnt.	%
SVB	107779	49,1 %
VB	17107	41,3 %
MF	58065	54,1 %
KF	32607	46,1 %

6. Skaitomumo rodiklis:

SVB – 24 dokumentai per metus, VB – 32, MF – 24, KF – 21 dokumentai per metus.

Didžiausi skaitomumo rodikliai yra kaimo filialuose – Stanislavavo (51,1), Kaltanėnų (32,0), Strūnaičio (31,0), Bačkininkų (26,0), Svirkių (23,0), Vidutinė (22,4).

7. Vartotojams skirtų darbo vietų skaičius

Savivaldybės viešosios bibliotekos tinkle ataskaitiniais metais vartotojams skirtų darbo vietų skaityklose ir prie kompiuterių bendras skaičius buvo -242.

Interneto prieigą turi visos miestų ir kaimų rajono bibliotekos. Vartotojams dirbti prie kompiuterių yra įrengtos 66 darbo vietos.

(Lentelė 8) **Vartotojams skirtos darbo vietos**

	Darbo vietų skaičius vartotojams				Kompiuterizuotų darbo vietų sk. darbuotojams
	Iš viso	Iš jų: kompiuterizuotų darbo vietų skaičius			
		Iš viso	Prijungtų prie tinklo	Su interneto prieiga	
SVB	242	66	66	66	44
VB	46	16	16	16	21
MF	61	12	12	12	6
KF	135	38	38	38	17

8. Vartotojų orientavimas ir apmokymas

(Lentelė 9) **Vartotojų apmokymai**

	Ekskursijos (naudojimosi fondu, paslaugomis, įranga, informaciniais ištekliais apmokymai)		Elektroninėms paslaugoms skirti apmokymai		Kompiuterinio raštingumo apmokymai	Dalyvių skaičius
	Mokymų trukmė, val.	Dalyvių skaičius	Mokymų trukmė, val.	Dalyvių skaičius	Val.	
SVB	54	626	289	411	302	88
VB	12	162	87	101	58	20
MF	19	192	69	78	126	26
KF	21	272	133	232	118	42

Vartotojų mokymai ir konsultavimas vyksta nuolat visose bibliotekose. Organizuojant informacinius renginius, interneto transliacijas-peržiūras, atvirų durų ir informacijos dienas vartotojai buvo konsultuojami grupėse ir individualiai.

Moksleiviai dalyvauja ekskursijose po bibliotekas, jų metu pristatomos teikiamos el.paslaugos, informacijos paieškos sistemos, duomenų bazės. Bendra mokymų trukmė-645 val., mokymų dalyvių skaičius-1125.

Pagrindinės vartotojų mokymų kryptys 2014m.:

- pagal savivaldybės viešosios bibliotekos projektą „El.paslaugos-saugu, patogų, patikima“ (vykdomas nuo 2013m.)gyventojų kompiuterinio raštingumo mokymai, vykdė bibliotekų specialistai, gauta speciali mokomoji medžiaga ir vyko praktiniai užsiėmimai;
- LESTO savitarnos svetainės naudojimas, apmokyti bibliotekų specialistai ir vartotojai;
- kiti mokymai (paieška LIBIS elektroniniame kataloge, paieška duomenų bazėse, informacijos paieška interneto tinklapiuose ir pan.);
- gyventojų kompiuterinio raštingumo mokymai.

8. Prieiga ir sąlygos

Įprastinės **savaitės darbo valandų** skaičius, kai visos paslaugos prieinamos vartotojams:VB-48 val., MF- 48 val., KF- 40 val.

Darbo dienų skaičius metuose, kai visos paslaugos prieinamos vartotojams: VB-290 dienų, MF-290 dienų, KF- 298 dienos.

8. TBA

Išsiųsta užsakymų - 52 (2013 m. - 68).

Gauta dokumentų - 52 (2013 m. - 68), iš jų originalų – 51, kopijų – 1.

Gauta užsakymų - nebuvo

Išsiųsta dokumentų - nebuvo

Gauti visi užsakyti leidiniai iš kitų bibliotekų.

Vartotojų, pasinaudojusių TBA paslauga skaičius:

SVB– 16;VB – 16; MF – 0;KF -0.

2014m. ataskaitiniais metais TBA paslauga naudojosi 16 vartotojų, aukšųjų mokyklų – universitetų, kolegijų dieninių, neakivaizdinių (iššestinių) studijų studentai.

9. Renginiai

(Lentelė 10) Renginiai

	Renginiai				Lankytojų skaičius
	Iš viso	Kompleksiniai	Žodiniai	Vaizdiniai	
SVB	1112	112	371	629	8800
VB	121	14	35	72	1173
MF	306	13	95	198	1624
KF	685	85	241	359	6003

2014m. bibliotekų renginiuose apsilankė 8800 lankytojų (2013m.-12511). Renginiuose lankosi 8% bibliotekų lankytojų.

Bendras organizuotų renginių skaičius per metus– 1112 (spaudinių, dailės darbų ir rankdarbių parodos, garsiniai skaitymai, internetinės transliacijos, popietės, viktorinos, literatūriniai ir teminiai renginiai, knygų aptarimai, akcijos ir pan.).

Bibliotekų renginiai nuolat reklamuojami- reklaminiai skelbimai ir vykusių renginių aprašymai publikuojami rajono laikraštyje „Švenčionių kraštas“. Skelbimai, skrajutės, lankstukai platinami seniūnijose, įstaigose ir organizacijose.

Informacija apie renginius nuolat atnaujinama savivaldybės viešosios bibliotekos svetainėje www.svencioniuvb.lt ir paskyroje facebook, čia yra pateikiama visa informacija apie organizuotus renginius, taip pat saugomas vykusių renginių archyvas.

2014m. prioritetai skirti svarbioms datoms- lietuvių literatūros klasiko K.Donelaičio metai, Šeimos metai, Teatrų metai, Kultūros paveldo -Vėtrungių metai, pasirengimo Lietuvos šimtmečiui metai.

Pažymint lietuvių literatūros klasiko Kristijono **Donelaičio 300** metų sukaktį savivaldybės viešojoje bibliotekoje organizuotas renginių ciklas Kristijono Donelaičio metams- spaudinių parodos „Lietuvių literatūros klasikui Kristijonui Donelaičiui -300“, „Tu gyvas būsi amžinai, kaip tavo raštų būras“, „O paklausk, kaip Donelaitis kalba“. Parengta kilnojama spaudinių paroda „Kristijonas Donelaitis: gamtos ir pavasario žmogus“ (Vidutinės, Pašaminės, Kaltanėnų fil.). Moksleiviams organizuoti K.Donelaičio kūrybos skaitymai „Donelaitis skamba kaip varpas“ ir integruota pamoka „Mano kelias į K.Donelaičio metus“.

Vyko K.Donelaičio jubiliejinių metų renginiai Bačkininkų, Mėžionėlių, Pašaminės, Reškutėnų, Adučiškio kaimo filialuose. Švenčionėlių ir kitose bibliotekose. Pabradės miesto bibliotekoje-filiale organizuota popietė "Donelaitis – lietuvių literatūros pradininkas" ir informacinė valandėlė „Ką mes žinome apie K.Donelaitį“. Švenčionėlių miesto bibliotekoje-filiale vyko Kristijono Donelaičio knygos „Metai“ ištraukos „Pavasario linksmybės“ ir „Vasaros darbai“ garsiniai skaitymai ir popietė „Donelaitis kaip duona“.

Skaitymo skatinimo akcija **Metų knygos rinkimai** jau tapo tradicine. Savivaldybės viešojoje bibliotekoje veikė parodos „Tas didysis stebuklas -knyga“, „Knygos mus žavi, mums kalba, pataria“, „Nuoširdūs pašnekesiai su knyga“, „Kelionė į žavų knygų pasaulį“. Švenčionėlių miesto bibliotekoje-filiale renkant populiariausią knygą vyko garsiniai skaitymai -K. Navakas „Udo ir Dra niekaip nesusikalba“, A.Šimkus, „Vaizdai iš gyvenimo bobulytės“ ištraukos. Aptarta T. Butkaus knyga „Bumba Dumba“. Pabradės miesto bibliotekoje-filiale vyko garsiniai skaitymai „Skaitykime knygą kartu“, „Braškių diena“(rašytojo K.Kasparavičiaus 60-mečiui), „Pasakų karalystėje“, „O kas nutiko vienąsyk?“, „Tarp žolių ir plaštakių“, „Kitą kartą seniai seniai, pasaulyje buvo sekama pasaka...“.

Tarptautinė vaikų knygos diena įvairiais renginiais paminėta visose bibliotekose. Pabradės miesto bibliotekoje vyko popietė „Knygos, knygelės, knygutės – įdomios, spalvingos ir

mielos", Vaikų literatūros skyriuje popietė- „Su knyga augu geresnis“, Švenčionėlių miesto bibliotekoje popietė „Knygose vaiko pasaulis“. Įdomiai Tarptautinę vaikų knygos dieną paminėjo Vidutinės, Miežionėlių, Reškutėnų, Svirkų ir kt. filialai.

Nacionalinė bibliotekų savaitės tema 2014m.-„Biblioteka - vienas pasaulis, daug istorijų“.

Bibliotekų savaitės renginiai prasidėjo tradiciniais vidudienio skaitymais. 2014-ieji buvo paskelbti literatūros klasiko K. Donelaičio metais. Minėdami juos, balandžio 23 d., 12 valandą rajono miestų ir kaimų bibliotekose buvo kviečiamos skaitytojams skaityti šio rašytojo, lietuvių literatūros pradininko kūriniai. Valanda su K. Donelaičiu bibliotekose vyko -skaitant, klausantis, prisimenant, mėgaujantis jo kūrybos unikalios skambesio kuris apjungė visus klausytojus.

Tradicinės savaitės metu Pabradės miesto bibliotekoje organizuota Savanorio diena. Veikė vaikų piešinių paroda „Iliustruojau perskaitytą knygą“, su moksleiviais vyko pokalbis „Nauja knyga – tarsi nauja pažintis“. Vaikų literatūros skyriuje moksleiviai lankėsi pažintinėse ekskursijose po biblioteką „Biblioteka- tavo žinios ir išmintis“, „Bibliotekos labirintuose“, veikė foto nuotraukų paroda „Bibliotekos gyvenimo akimirkos“. Švenčionėlių miesto bibliotekoje vyko Atvirų durų diena „Ateik, kur šnabžda šimtai paslapčių“, jaunieji bibliotekos skaitytojai piešė „Ateities biblioteką“. Savivaldybės viešojoje bibliotekoje skaitytojai Nacionalinė bibliotekų savaitės metu buvo kviečiami į Donelaičio kūrybos skaitymus, naujų knygų pristatymą „Valanda su atversta knyga“, veikė spaudinių paroda „Keliaukime po knygų pasaulį“. Svirkų ir Adučiškio kaimo filialai Nacionalinę bibliotekų savaitę paminėjo kartu su mokyklų bendruomenėmis.

Šiaurės šalių bibliotekų savaitės metu savivaldybės viešosios bibliotekos Vaikų literatūros skyriuje organizuota Šviesos ir knygos šventė „Šiltos pasakos iš šaltųjų kraštų“. Šiaurės šalių rašytojų kūrybos pristatymai vyko miestų bibliotekose, Bačkininkų, Pašaminės, Šventos filialuose.

Kasmet bibliotekose vyksta skaitymo skatinimo akcijos. **„Vasaros skaitymai – 2014“** organizuojami vasaros metu, perskaitytas knygytes registravo internetinėje svetainėje „Augu skaitydamas“ ir taip augino savo „knygų medį“. Savivaldybės viešosios bibliotekos Vaikų literatūros skyriuje vyko popietės „Vasaros skaitymai-2014“, „Knygose visas pasaulis“. Aktyviai skaitymuose dalyvavo Adučiškio, Stanislavavo, Strūnaičio, Svirkų ir kitų bibliotekų skaitytojai vaikai.

Skaitytojų įrašymo šventės kasmet organizuojamos miestų bibliotekose (Pabradės, Švenčionėlių, Vaikų literatūros skyriuje) dalyvaujant mokytojams, klasių vadovams, socialiniams pedagogams ir pirmaklasiams mokiniams.

Paramos bibliotekoms knygomis dovanojimo akcija **Knygų Kalėdos** vyksta kasmet. Pabradės miesto bibliotekoje knygas dovanuoja skaitytojai akcijos „Nuoširdi dovana bibliotekai“ metu. Savivaldybės viešojoje bibliotekoje surengta Atvirų durų diena „Knyga tau, sau ir kiekvienam“, vyko susitikimas su Švenčionių krašto verslininkais ir skaitytojais „Skaityti – tai nuolat tobulėti“, ekskursijos po biblioteką moksleiviams „Aš ir knyga“, parengta spaudinių paroda „Atverk duris į knygų pasaulį“. Akcijoje dalyvavę rajono gyventojai padovanojo įvairių lietuvių ir užsienio autorių knygų skirtų suaugusiems ir vaikams, tai pat leidinių apie Lietuvos istoriją, gamtą, įžymius Lietuvos žmones.

Renginiai organizuojami **Vaikų pomėgių klubuose**. Lėlių teatras „Žeimenukas“ (Pabradės fil.) pristatė vaidinimus „Striukis Beuodegis, „Kiškis Drąsuolis“. Lėlių teatrai „Boružėlė“ (Vaikų literatūros skyr.) ir „Žirniukas“ (Švenčionėlių miesto biblioteka) vaidina vaikams pristatant naujas knygas. Etnoklubas „Šaudyklėlė“ (Vaikų literatūros skyr.) organizuoja užsiėmimus etno tema: verbų rišimas, užgavėnių kaukių gamyba, žolinių puokštės, advento ir velykų papročiai ir kt. Kaimo filialuose vaikų pomėgių klubuose vaikai rengia vaidinimus, piešia, parengia parodas (Reškutėnų, Milkuškų, Pašaminės, Svirkų). Pabradės miesto bibliotekoje vyksta kūrybinių užsiėmimų -dekupažo technikos popietės „Kurkime jaukumą“.

Valstybės švenčių renginiai organizuojami daugelyje bibliotekų su kitomis kultūros įstaigomis, bendruomenėmis.

Baltijos kelio- 25-osioms metinėms, dalyvavusiems Baltijos kelyje Švenčionių krašto žmonėms savivaldybės viešojoje bibliotekoje parengta spaudinių paroda „Baltijos kelias liko istorijoje, jo dvasia – žmonių atmintyje“. Bibliotekose vyko pilietinė akcija „Palinkėjimai Lietuvai“.

Vilniaus Mokytojų namų parengto projekto „**Jie su Vilnija suaugę**“ finansuoto Lietuvos kultūros tarybos renginys vyko Švenčionių miesto bibliotekoje, skirtas poetui, knygnešiui, švietėjui, kalbinės, etnografinės ir archeologinės medžiagos rinkėjui, vertėjui, publicistui kunigui Silvestras Gimžauskui prisiminti, dalyvavo aktorius Ferdinandas Jakšys, jaunas bardas Gytis Ambrazevičius. Savivaldybės viešojoje ir Švenčionių miesto bibliotekose pristatyta poeto Juozo Žitkausko knyga „Budintis kalendorius“, dalyvavo Lietuvos nacionalinės kultūros ir meno premijos laureatė Veronika Povilionienė, leidyklos „Žuvėdra“ atstovas Stasys Gutautas.

10. Mokamos paslaugos

Paslaugų nomenklatūra, pokyčiai ir apimtis.

Mokamos paslaugos ataskaitiniais metais bibliotekose vartotojams buvo teikiamos vadovaujantis Švenčionių rajono savivaldybės tarybos 2012m. vasario mėn. 28d. sprendimu Nr.T-34 „Dėl Švenčionių rajono savivaldybės viešosios bibliotekos teikiamų atlygintinų paslaugų kainų nustatymo“.

Teikiamos šios mokamos paslaugos: dokumentų kopijavimas, spaudinių skolinimas iš kitų bibliotekų (TBA), dokumentų ofisinis įrišimas, perrišimas, skaitytojo pažymėjimo (bilieto) ir jo dublikato išdavimas, teksto spausdinimas kompiuteriu, dokumentų laminavimas, dokumentų skenavimas. Dažniausiai vartotojai naudojami dokumentų kopijavimo ir skaitytojo elektroninio bilieto įsigijimo paslaugomis.

Ataskaitiniais 2014 metais gauta lėšų už mokamas paslaugas savivaldybės viešojoje bibliotekoje - 1445,77 Lt (2013m.-2253,77 Lt). Vartotojams labai svarbi mokama elektroninio bilieto įsigijimo paslauga, nes bilietas yra naudojamas visose šalies bibliotekose.

11. Bibliotekos įvaizdžio formavimas ir ryšiai su visuomene

Savivaldybės Viešosios bibliotekos interneto svetainėje www.svencioniuvb.lt pateikiama bibliotekos paslaugų, renginių reklama, publikuojami vykusių bibliotekose renginių aprašymai, informacija apie naujas knygas ir kt. Informacija talpinama ir svetainės facebook paskyroje. Čia bibliotekininkai dažnai rašė apie surengtas parodas, mokymus, renginius, knygų pristatymus, akcijas, knygų rinkimus ir pan.

Savivaldybės viešosios bibliotekos interneto svetainė www.svencioniuvb.lt 2014m. buvo aplankyta 23584 kartus.

Rajono laikraštyje „Švenčionių kraštas“ 2014 metais buvo publikuota 25 straipsniai apie bibliotekų veiklą, iš jų savivaldybės viešosios bibliotekos specialistai parengė- 11, laikraščio „Švenčionių kraštas“ redakcijos korespondentai-14 straipsnių įvairiomis bibliotekų veiklos temomis. 2014 metais bendras publikuotų straipsnių visuose šaltiniuose skaičius- 119 straipsnių.

Paminėtini bibliotekos darbuotojų straipsniai: „Kviečia Nacionalinė bibliotekų savaitė „Biblioteka – vienas pasaulis, daug istorijų“, „Apdovanoti rajono bibliotekininkai“, „Knygos šventėje – poezija lietuviškai ir dzūkiškai“ (V.Bruvinskienė, „Švenčionių kraštas“), „Margi šiaudiniai raštai“, „Sveikata iš gamtos“, „Pašaminės bibliotekoje-floristikos paveikslų paroda“ (L.Jusienė, „Švenčionių kraštas“), „Bibliotekos jaunimui“, „Su knyga augu geresnis“ (L.Strakšienė, „Švenčionių kraštas“), „Trečiokai gražiausias eiles skyrė Lietuvai“, „Popietė Lietuvos valstybės atkūrimo dienai“ (S.Busilienė, „Švenčionių kraštas“), „K.Donelaičio lietuviškasis hegzametas skambėjo Pabradės bibliotekoje“ (R.Kaušiniene, „Švenčionių kraštas“).

Korespondentė I. Poželienė laikraštyje „Švenčionių kraštas“ publikavo straipsnius „Švenčionių rajono viešosios bibliotekos fondai pasipildė dovanotomis knygomis“ (apie akciją „Knygų Kalėdos), „Iš snūdulio pažadinanti knygos, poezijos ir dainos šventė“ (apie J.Žitkausko poezijos knygos „Budintis kalendorius“ ir leidyklos „Žuvėdra“ šventę), „Grybų šventėje – grybautojų ir

grybų gausa“ (apie savivaldybės viešosios bibliotekos komandos „Žaliuokių šou“ pasirodymą šventėje), „Senieji amatai atgimsta gyvosiose pamokose“ (apie projektą „Senieji amatai-gyvos istorijos pamokos“), „Kaimuose-Juditės Leitaitės romansų vakaras“ (apie solistės J.Leitaitės romansų vakarą), „Gyva rašytoja tokia gyva ir įdomi, kad susitikimas pralėkė tarsi akimirka“ (apie knygos dirbtuvėles su rašytoja), „Įdomiai prisimintas lietuviybės puoselėtojas S.Gimžauskas“ (apie renginį S.Gimžauskui atminti), „Kristijoną Donelaitį paminėjo pašaminiškiai“ (apie renginį Pašaminės kaimo bibliotekoje) ir kt. Reklamuojant vartotojams bibliotekose paslaugas platinamos skrajutės „Atmintinė skaitytojams“, „Į pagalbą ieškantiems informacijos“, „Katalogai ir Duomenų bazės bibliotekoje“.

Ataskaitiniais metais vykdant projekto „Bibliotekos pažangai2“ veiklas savivaldybės viešosios bibliotekos darbuotojai ir aktyvūs vartotojai susibūrė į komandą „Žeimenėlė“ ir dalyvavo internetu transliuojamo žaidimo „Bibliomūšis“ komandiniame žaidime ir „Europrotai“ viktorinose kurias inicijavo Europos Komisijos atstovybė.

(Lentelė 11) Straipsniai

	Iš viso straipsnių	Bibliotekų darbuotojų straipsniai				Ne bibliotekų darbuotojų straipsniai			
		Iš viso	Respubl. spaudoje	Vietinėje spaudoje	Internetiniuose šaltiniuose	Iš viso	Respubl. spaudoje	Vietinėje spaudoje	Internet. šaltiniuose
SVB	119	105	-	11	94	14	-	14	-
VB	33	32	-	5	27	1	-	1	-
MF	43	38	-	3	35	5	-	5	-
KF	43	35	-	3	32	8	-	8	-

IV. INFORMACINĖ IR KRAŠTOTYROS VEIKLA

1. LIBIS PĮ diegimas

Diegimo eiga SVB ir problemos

Švenčionių rajono savivaldybės viešojoje bibliotekoje yra naudojama Skaitytojų aptarnavimo posistemė. Diegiant Skaitytojų aptarnavimo posistemę Švenčionėlių miesto bibliotekoje-filiale užbaigti fondų rekatalogavimo ir kiti darbai. Nuo 2015m. sausio 1d. bus taikoma elektroninė vartotojų aptarnavimo sistema, naudojamas elektroninis vartotojo bilietas.

Pabradės miesto bibliotekoje-filiale 2014m. buvo vykdomas fondų rekatalogavimas.

Rekataloguoti knygų fondai Miežionėlių, Svirkų kaimo bibliotekose-filialuose. Toliau tęsė fondų rekatalogavimo darbus Sarių, Reškutėnų, Adutiškis. Pradėti parengiamieji darbai Stanislavavo, Strūnaičio, Pašaminės filialuose. Kituose kaimo bibliotekose-filialuose dirbama su fondų atranka pasirengiant rekataloguoti fondus.

Bendras bibliografinių įrašų skaičius LIBIS elektroniame kataloge nuo 2004m.– 50159, ataskaitiniais metais įtraukta į el.katalogą-3054 įrašai.

2. Informacinis fondas: dydis, komplektavimo tematika ir problemos

SVB – 5927fiz.vnt. (gauta per metus 99 fiz.vnt.)

VB- 2059fiz.vnt. (62 fiz.vnt.)

MF- 1688 fiz.vnt. (17 fiz.vnt.)

KF- 2180fiz.vnt.(20 fiz.vnt.)

Vidutinis informacinio fondo dydis: MF – 844fiz.vnt., KF – 128fiz.vnt.

Savivaldybės viešojoje bibliotekoje Informacinis fondas pasipildė 99 naujais leidiniais- „Visuotinė lietuvių enciklopedija“ t.24, „Literatūros enciklopedija mokyklai“, „Atrask Lietuvą“ (vadovas turizmo klausimais), „Didysis rusų – lietuvių kalbų žodynas“, t.1,2, „1001 pastatas, kurį privalai pamatyti per savo gyvenimą“, „Lietuvos dvarų atlasas“, „Bibliografijos žinios“, „Lietuvos

autokelių atlasas“, „Enciklopedinis geologijos terminų žodynas“, „Vardai nuo A iki Ž“ (sud. Nijolė Blaževičiūtė), Rodriguez J.C. „Dietų žinynas“, Barber B. „Išsamus piešimo vadovas“ ir kiti. Miestų ir kaimų filialai informacinius leidinius gavo iš leidyklų paramos. Informacinių leidinių mažiausiai gauna kaimo bibliotekos,

3. Katalogų ir kartotekų sistema

2014m. metais savivaldybės viešojoje bibliotekoje katalogų ir kartotekų sistema nepakito- naudojamasis abėcėlinis katalogas, kraštotyros ir citatų kartotekos.

Elektroninis bibliotekos katalogas (LIBIS sistema) pradėtas kurti nuo 2004m., įrašų skaičius- 76527, 2014m. įtraukta 4514 įrašai. Elektroninis bibliotekos katalogas naudojamas informacijos paieškai. Visose bibliotekose yra sudarytos kraštotyros kartotekos, per metus papildytos naujais aprašais iš įvairių šaltinių. Per metus savivaldybės viešojoje bibliotekoje parengta kraštotyros analizinių aprašų -194. Vietinė spauda aprašoma ir įrašai eksportuojami į Nacionalinį bibliografijos duomenų banką (NBDB). 2014 metais iš viso sukurta ir išsiųsta 1025 analiziniai įrašai.

4. Bibliografinis ir informacinis vartotojų aprūpinimas

Gauta užklausų:

SVB – 3911 (2013m. – 3894);

VB – 1325 (2013m.-1347);

MF – 1777 (2013m. -1692);

KF – 809 (2013m.- 855).

Užklausų gautų elektroniniais kanalais skaičius:

SVB – 25 (2013m.-28);

VB – 15; (2013m.- 28);

MF – negauta;

KF – 10 (2013m.-1).

Atsakytų užklausų:

SVB – 3891 (2013m.- 3872);

VB – 1309 (2013m. 1345);

MF – 1777 (2013m.-1692);

KF – 805 (2013m.-835).

Dažniausiai bibliotekose vartotojai pateikė užklausas teisės, Europos sąjungos ekonomikos, Lietuvos politikos, ekologijos ir aplinkos apsaugos, kraštotyros ir kt. temomis.

5. Internetas

Rajone bibliotekų turinčių viešą interneto prieigą skaičius yra -21 (savivaldybės viešoji biblioteka turi 2 interneto prieigas). Vartotojai internetu naudojami nemokamai, organizuojami kompiuterinio raštingumo mokymai (individualiai ir grupėse).

Interneto vartotojų skaičius: SVB – 1642; VB – 308; MF- 677; KF – 657.

2014m. bibliotekose pasinaudoti vieša interneto prieiga apsilankė - SVB – 25601 lankytojai; VB -8269 lankytojai; miestų filialuose-9652 lankytojai, kaimų filialuose-7680 lankytojų.

Interneto prieiga bibliotekose nuolat naudojama internetinėms transliacijoms įvairiomis temomis- euro įvedimas, sodininkystė, ekologija, sveikata ir kt. Vartotojai nuolat lankėsi ciklo „EURO PANORAMA“ transliacijose. Paminėtinos transliacijos „XIX amžiaus mados ir vaizduojamosios dailės paralelės Europoje“, „Pirmosios pagalbos teikimas“, „Ką kiekvienas turėtų žinoti apie klimato kaitą?“. Buvo prisijungiama prie interneto transliacijos „Inovatyvūs produktai ir paslaugos bibliotekoms“, „Bibliotekos portalo www.3erdvė.lt pristatymas. Interneto transliacijų metų pateikta nemažai klausimų organizatoriams ir LNB mažosios studijos svečiams.

Pabradės, Švenčionėlių miestų filialai ir savivaldybės viešoji biblioteka turi atskiras interneto skaityklas. Kaimo bibliotekose-filialuose interneto prieiga yra vartotojų aptarnavimo vietose..Bendras interneto prieigos darbo vietų skaičius SVB-66.

6. Elektroninės paslaugos

Seansų skaičius – 10193,
Seansų trukmė – 8280 val. 45 min.,
Nepavykusių seansų skaičius(neigiamų atsakymų/procentas – nebuvo,
Atsisiųstųjų dokumentų (turinių) skaičius (per seansą) – 6,
Atsisiųstųjų įrašų skaičius – 3452,
Virtualių apsilankymų skaičius – 23584,
Paieškų skaičius – 33038,
Interneto seansų skaičius – 10193.

7. Kraštotyros veikla

Savivaldybės viešojoje bibliotekoje ir filialuose yra sukaupta 2856 fiz.vnt. kraštotyros leidinių, daugiausia viešojoje bibliotekoje. Tai knygos apie Švenčionių krašto vietas, tradicijas, žmones, literatų kūrybą ir kt.

2014m. bibliotekos pasipildė naujais leidiniais- Aukštaitiškas kalbėjimas“, Jakštas A. „Čia mano žemė“, Girininkas A. „Lietuvos archeologija“ t.2; t.3, Marcinkevičienė N. „Nuo grūdo iki kepalo“, „Profesorius Stasys Čepulis“, „Tautosakos darbai“ t.42, Trusovas V. „Užpustytos laiko stotys“, „Verdenė“ (kn.6), „Lietuvos architektūros istorija“, t.4, „Lietuvos dvarų sodybos atlasas“ ir kt.

Miestų ir kaimų filialuose nuolat veikia spaudinių parodos kraštotyros temomis, savivaldybės viešojoje bibliotekoje buvo pristatytos lankytojams kraštotyros leidinių parodos „Mano gimtinės istorija“, „Švenčionių rajono praeitis“, parengta kilnojamų parodų kaimo filialams. Švenčionėlių miesto bibliotekoje pristatyta Švenčionėlių Mindaugo gimnazijos muziejaus paroda „Pedagoginė mokykla - brangakmenis Švenčionijos krašte“. Parodoje pateikti pedagoginės mokyklos, veikusios 1948 - 1958 metais Švenčionėliuose, istorijos fragmentai.

Bibliotekose yra parengti aplankai kraštotyros temomis: „Aktyvi bendruomenė - mūsų ateitis“, „Skaitantys dangaus ženklus“ (apie kraštiečių etnokosmologą Joną Vaiškūną, viešoji biblioteka), „Švenčionių rajonas šalies žiniasklaidoje“, „Rajono kultūrinis gyvenimas“, „Mūsų kraštiečių kūryba“ ir kt.

Rajono spaudoje publikuojami straipsniai aprašomi ir įrašai eksportuojami į Nacionalinės bibliografijos duomenų banką, 2014 metais sukurta 456 įrašai kraštotyros tematika.

Bibliotekose vartotojai pateikia užklausas kraštotyros temomis: apie turizmą rajone, Nalšios muziejų, krašto tradicijas ir papročius, kultūrinį gyvenimą, architektūrinius paminklus ir dvarus, regioninius parkus ir kt. Ataskaitiniais metais bibliotekose parengta 20 kūrybinių darbų (metraščių) apie vykusius svarbiausius renginius bibliotekose ir pan.

Atliktas tyrimas (anketa) savivaldybės viešojoje bibliotekoje „Kraštotyros ištekliai (fondai) rajonų savivaldybių viešosiose bibliotekose“(1etapas) pagal Lietuvos nacionalinės M.Mažvydo bibliotekos Bibliotekininkystės centro vykdomą tyrimą „Rajonų savivaldybių viešųjų bibliotekų kraštotyros darbo būklė ir perspektyvos“.

Savivaldybės viešoji biblioteka ataskaitiniais metais dalyvavo tęstiniame Vilniaus apskrities A.Mickevičiaus viešosios bibliotekos tęstiniame projekte „Vilnijos vartai“- internetinio portalo kūrime. Kraštotyros informacija yra talpinama savivaldybės viešosios bibliotekos svetainėje www.svencioniuvb.lt

(Lentelė 12) Kraštotyros veikla

	Kraštotyros fondas (fiz.vnt.)	Kraštotyros įrašų skaičius		Kraštotyros darbų skaičius	
		Iš viso	Parengta 2014m.	Iš viso	Parengta 2014m.
SVB	2856	26237	456	218	20
VB	694	10065	217	55	2
MF	730	4500	87	30	1
KF	1432	11672	152	133	17

V. METODINĖ VEIKLA

2014 metais pagrindiniai metodinės veiklos uždaviniai buvo skirti bibliotekų veiklai skatinant visuomenės skaitumą, informacijos ir bibliotekų paslaugų sklaidai, darbuotojų kvalifikacijos kėlimui, projektinei veiklai. Bibliotekų veikloje ataskaitiniais metais buvo svarbu pažymėti svarbias datas- lietuvių literatūros klasiko K.Donelaičio metai, Šeimos metai, Teatrų metai, Kultūros paveldo-Vėtrungių metai, pasirengimo Lietuvo šimtmečiui metai.

Teikiant metodinę pagalbą filialams savivaldybės viešosios bibliotekos specialistai surengė 21 praktinę-metodinę išvyką į miestų ir kaimų filialus veiklos klausimais ir kontrolei. Išvykose į filialus dalyvavo savivaldybės viešosios bibliotekos administracijos darbuotojai, metodininkė, Spaudinių komplektavimo ir tvarkymo, Skaitytojų aptarnavimo ir bibliografinio-informacinio, Vaikų literatūros skyriaus specialistai.

Organizaciniams rajono bibliotekų tinklo klausimams spręsti 2014m. vyko 3 gamybiniai pasitarimai. Savivaldybės viešosios bibliotekos specialistai parengė 7 pranešimus temomis: „Rajono bibliotekų veiklos statistiniai duomenys“, „Darbas su LIBIS sistema“, „Vietos bendruomenių poreikiai ir naujų paslaugų kūrimas bibliotekose“, „Metodinės veiklos pagrindiniai uždaviniai 2015m.“, Periodinių leidinių apskaita bibliotekoje“ ir kt.

Bibliotekų specialistų kvalifikacijos kėlimui savivaldybės viešojoje bibliotekoje organizuotas seminaras „Projektų valdymas bibliotekininkams“ dalyvaujant Vilniaus apskrities A.Mickevičiaus viešosios bibliotekos Bibliotekų vadybos ir metodikos centro specialistams.

Pagal projekto „Bibliotekos pažangai- 2“ vykdomas veiklas savivaldybės viešosios bibliotekos specialistai dalyvavo mokymuose - „Projektų iniciavimo teoriniai ir praktiniai mokymai“, „Vartotojų ir partnerių poreikių analizė. Inovacijų kūrimas“, „Projektų valdymas“, „Viešinimas“, „Poveikio vertinimas“, „Viešieji pirkimai“.

16 savivaldybės viešosios bibliotekos ir filialų darbuotojų dalyvavo nuotoliniuose mokymuose „Kompiuterinis raštingumas pažengusiems“ ,patobulino įgūdžius šiomis Microsoft Office 2013 programomis: „Microsoft Word“, „Microsoft Excel“, „Microsoft PowerPoint“, „Microsoft Publisher“ (organizavo Vilniaus apskrities A.Mickevičiaus viešosios bibliotekos Bibliotekų vadybos ir metodikos centro specialistai).

Vilniaus apskrities A.Mickevičiaus viešosios bibliotekos seminaruose dalyvavo savivaldybės viešosios bibliotekos specialistai kvalifikacijos kėlimo seminaruose: „Tarptautinio bibliotekų statistikos standarto (ISO 2789:20B) taikymas vertinant savivaldybių viešųjų bibliotekų pagal BIX metodiką“, „Interneto turinio kūrimas teikiant ir kuriant integruotas bibliotekų paslaugas: Kraštotyros informacijos sklaida svetainėje „Vilnijos vartai“, Skaitmeninio stebėsenos sistemos diegimas viešosiose bibliotekose“, „Kalbos kultūra“.

Nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos organizuojamose seminaruose ir mokymuose dalyvavo savivaldybės viešosios bibliotekos specialistai, temos „Teisinių žinių gilinimas. Infolex paieškos sistema“, „Viešųjų bibliotekų vadovų mokymai: pokyčių kokybės valdymas“, „Jaunimo savanoriška tarnyba, (mokymai pagal projektą).

Lietuvos savivaldybių **viešųjų bibliotekų asociacijos** organizuotoje Viešųjų bibliotekų patirties sklaidos mugėje ir tarptautinėje konferencijoje „Inovacijos bibliotekose, iššūkiai ir galimybės.

Lietuvos- Lenkijos – Ukrainos bibliotekų patirtis naudojant naujausias technologijas ir medijas“ (dalyvavo direktorė L.Vilčiauskienė, vyr. bibliotekininkė A.Sondor). Seminare-stažuotėje „Inovacijos bibliotekose. Lietuvos, Prancūzijos ir Vokietijos bibliotekų patirtis“ dalyvavo savivaldybės viešosios bibliotekos direktorė L.Vilčiauskienė). Kvalifikacijos kėlimo seminare - kelionėje Slovakijoje išklause kursą tema: „Bibliotekos darbo organizavimas, paslaugų įvairovė, vaikų, paslaugų ir jaunimo aptarnavimo ypatumai Slovakijos bibliotekose“ dalyvavo 2 bibliotekininkės.

Europos sąjungos informacijos tinklo Lietuvoje seminare „Kas laukia Lietuvos įvedus eurą“ dalyvavo Švenčionių m. bibliotekos- filialo vedėja S.Busilienė, Europos sąjungos informacijos tinklo Lietuvoje koordinacinis susitikime- direktorės pavaduotoja V.Bruvinskienė.

Švenčionių švietimo pagalbos tarnybos seminare „Etninės kultūros renginių integravimas į neformalųjį ugdymą“ dalyvavo direktorė L.Vilčiauskienė, direktorės pavaduotoja V.Bruvinskienė, Skaitytojų aptarnavimo ir bibliografinio informacinio skyriaus vedėja L.Untanienė. „Asmeninio darbo našumo gerinimas“ dalyvavo direktorė L.Vilčiauskienė, direktorės pavaduotoja V.Bruvinskienė, vyr. bibliotekininkė Ž.Čaikinienė.

Švenčionių Vietos veiklos grupės mokymuose, **LBD** konferencijose ir kituose renginiuose dalyvavo daugelis savivaldybės viešosios bibliotekos specialistų.

Bendras 2014m. kėlusią kvalifikaciją specialistų skaičius -32.

Kasmet dalyvaujama Kultūros ministerijos skelbiamuose konkursuose, pateikta 11 paraiškų daliniam finansavimui gauti. 2014m. savivaldybės viešojoje bibliotekoje ir filialuose įgyvendinti projektai: Kultūros edukacijos srities projektas „**Augu kartu su knyga**“(skaitymo skatinimo iniciatyvos, 5000Lt),Pašaminės kaimo bibliotekoje; Kultūros tapatumo srities projektas „**Senieji amatai-gyvos istorijos pamokos**“ (Vaikams ir jaunimui skirti kultūros bei kultūrinės edukacijos projektai, meno renginiai, kuriuose dalyvauja vaikai ir jaunimas, 9000 Lt) įgyvendintas savivaldybės viešosios bibliotekos Stanislavavo kaimo bibliotekoje-filiale.

2014m. savivaldybės viešojoje bibliotekoje pradėtas rengti projektas „Technologijų centro „Failiukas“ įkūrimas ir veikla bibliotekose“ pagal Lietuvos nacionalinės bibliotekos BP2 projekto veiklas. Vyko susitikimai, konsultacijos su šio projekto koordinatoriumi.

Toliau buvo tęsiamas projektas „Vilnijos vartai“. Taip pat ataskaitiniais metais savivaldybės viešojoje bibliotekoje buvo vykdomos kitų institucijų projektinės veiklos, tai Valstybės projektas „Neformaliojo švietimo paslaugų plėtra per savanoriškos veiklos stiprinimą bibliotekose: „Bibliotekos jaunimui“ ir VŠĮ „Socialinis veiksmas“ projektas „Jaunimo savanoriška tarnyba“.

Kasmet bibliotekose vyksta tradicinė skaitymo skatinimo akcija vaikams „Vasaros skaitymai-2014“. Aktyviausi buvo Vaikų literatūros skyriaus, Pabradės, Švenčionių miestų skaitytojai, taip pat Reškutėnų, Svirkių, Stanislavavo, Pašaminės mažieji knygų mylėtojai. Savivaldybės viešosios bibliotekos vaikų literatūros skyriaus aktyviausia skaitytoja Orinta Karklelytė dalyvaudama projekte „Augu skaitydamas“ perskaitė 830 knygų ir užėmė II-ąją vietą respublikoje.

Bibliotekų specialistai per metus publikavo 11 straipsnių apie bibliotekų veiklą rajono laikraštyje „Švenčionių kraštas“, redakcijos korespondentai parengė 14 straipsnių įvairiomis bibliotekų veiklos temomis. 2014 metais bendras publikuotų straipsnių apie bibliotekas visuose šaltiniuose skaičius- 119 straipsnių.

2014m. veiklą tęsė Vilniaus apskr. A.Mickevičiaus viešosios bibliotekos Vilniaus regiono bibliotekų taryba, veikloje buvo koordinuojami bendri projektai, metodinės ir vadybinės veiklos planavimo klausimai.

VI. MOKSLINIO TYRIMO DARBAS

Ataskaitiniais metais savivaldybės viešojoje bibliotekoje atlikti koordinuoti tyrimai, susiję su bibliotekų veikla „Savivaldybių viešųjų bibliotekų sistemos veiklos vertinimas ir reitingavimas vadovaujantis BIX metodika“(2 etapas). Šie moksliniais pagrindais parengti tyrimai

sudaro galimybę bibliotekoms įvertinti stipriąsias ir silpnąsias puses bei numatyti veiklos gerinimo priemones, skatinti bibliotekų, steigėjų ir rėmėjų bendradarbiavimą. 2013m. parengtos BIX (Bibliotheksindex) rodiklių skaičiavimo rekomendacijos, pateikti 2014m. 5 bibliotekų veiklos rodikliai skaičiavimo metodikai, tai darbo valandų skaičius (kai biblioteka atvira vartotojams), bibliotekų VB darbuotojų ir etatų, aptarnaujančių lankytojus skaičius, SVB darbuotojų dalyvavimas mokymuose (val.), duomenys apie lėšas.

Lietuvos nacionalinės M.Mažvydo bibliotekos Bibliotekininkystės centras vykdė tyrimą „Rajonų savivaldybių viešųjų bibliotekų kraštotyros darbo būklė ir perspektyvos“. Buvo atliktas tyrimas (anketa) savivaldybės viešojoje bibliotekoje „Kraštotyros ištekliai (fondai) rajonų savivaldybių viešosiose bibliotekose“(1 etapas).

Siekiant išaiškinti paauglių ir jaunimo vartotojų poreikius laisvalaikio užimtumui ir veiklų pasirinkimui savivaldybės viešojoje bibliotekoje, Pabradės ir Švenčionėlių miesto bibliotekose atlikta anketinė apklausa. Duomenys panaudoti rengiant „Bibliotekos pažangai2“ projektą „Technologijų centro „Faiiukas“ įkūrimas ir veikla bibliotekose“.

VII. PERSONALAS

1. Darbuotojų skaičius:

SVB - 50, VB –25, MF -9, KF -16.

Iš jų profesionalių bibliotekininkų:

SVB - 40, VB – 16, MF -8, KF -16.

profesionalių bibliotekininkų, dirbančių nevisą darbo dieną:

SVB - 8, VB - nėra, MF -2, KF -6.

2. Profesionalių bibliotekininkų išsilavinimas: SVB, VB, MF, KF (proc. ir skaičiais)
Aukštasis-SVB 13 (33%), VB-7 (44%), MF-5 (62%), KF-1 (6%).

Aukštesnysis - SVB -21 (53%), VB-9 (56%), MF-3 (37%), KF-9 (56%)

Kitas SVB -7 (15%), VB-nėra, MF- nėra, KF-8 (37%).

3. **Darbuotojų kaitos problemos.** Ataskaitiniais metais SVB darbuotojai nesikeitė

4. **Darbuotojų kėlusią kvalifikaciją** už bibliotekos ribų skaičius per metus – 32.

5. Darbuotojų veiklos efektyvumo rodikliai:

Vartotojų ir lankytojų skaičius tenkantis 1 bibliotekininkui

Vartotojų tenka 1-am bibliotekininkui: SVB–229; VB – 81; MF – 567; KF – 195.

Lankytojų tenka 1-am bibliotekininkui: VB – 2791; VB – 1856; MF – 5354; KF – 2301.

Išduotis (fiz.vnt.) 1 darbuotojui:SVB – 5479 fiz.vnt., VB – 2583 fiz.vnt., MF – 13398 fiz.vnt, KF – 4154fiz.vnt.

VIII. MATERIALINĖ BAZĖ

1. Patalpų būklė

Avarinės patalpos. Tokiose patalpose esančių bibliotekų 2014m. metais nebuvo.

Remontuotinos patalpos. Labai reikalingas kapitalinis patalpų remontas arba renovacija Pabradės miesto bibliotekoje-filiale.

Kapitalinis patalpų remontas reikalingas kaimo filialuose-Bačkininkų, Strūnaičio, Stanislavavo, Jakelių.

Per metus atlikta remontų. 2014m. ženkliausi pokyčiai vyko vykdant pastatų renovacijos ir pritaikymo bendruomenės poreikiams darbus 3 kaimo filialuose-Milkuškų, Šventos, Reškutėnų.

2014m. Vidutinės kaimo filialas įsikūrė po vykusių renovacijos darbų atnaujintose patalpose kartu su kaimo klubu ir kaimo bendruomene.

Toliau buvo vykdomi savivaldybės viešosios bibliotekos renovacijos darbai- įrengtos modernios patalpos vartotojų laisvalaikiui ir užimtumui.

Rajone visos bibliotekos yra šildomos, 89% kaimo bibliotekų yra telefonizuotos, kiekviena biblioteka mieste ir kaime turi viešą interneto prieigą.

(Lentelė 13) Patalpų būklė

	Avarinės patalpos	Remontuotinos patalpos	Per metus atlikta remontų
SVB	nėra	5	3
VB	nėra	-	-
MF	nėra	1	-
KF	nėra	4	3

1. Kompiuterių ir dauginimo priemonių skaičius

Kompiuterių skaičius: SVB – 110, VB – 37, MF – 18, KF – 55.

Dauginimo priemonių skaičius: SVB-22, VB-2, MF-4, KF-16.

2. Bendras bibliotekų patalpų plotas kv.m. – 2479kv.m.

3. Iš jų: naudingas plotas bibliotekos funkcijoms atlikti - 1977kv.m.

4. Lentynų apskaita

Viso fondo lentynų metrų skaičius -4658 m.

Atviro fondo lentynų metrų skaičius- 4395 m.

(lentelė 14) Kompiuterinės ir dauginimo priemonės

	Kompiuterių skaičius	Kompiuterių naudojimas		Dauginimo aparatai vartotojams
		Skirta vartotojams	Skirta darbuotojams	
SVB	110	66	44	22
VB	37	16	21	2
MF	18	12	6	4
KF	55	38	17	16

IX. FINANSAVIMAS

1. Paprastosios išlaidos

- Darbo užmokesčiui 646,4 Lt,
- Dokumentams įsigyti 82,2 Lt,
- Knygoms 61,0 Lt,
- Periodikai 21,2 Lt,
- Kitiems dokumentams- nebuvo,
- Statyboms pastatams – nebuvo,
- Automatizacijai 5,1 Lt,
- Kitos išlaidos 403,5 Lt.

2. Pajamos ir finansavimas

- Biudžeto lėšos – 1184,6 Lt
 - Iš LR kultūros ministerijos – 61,0 Lt
 - Iš savivaldybės: iš viso – 1076,2 Lt, knygos - nebuvo, periodikai – 21,2 Lt.
- Gautos pajamos už mokamas paslaugas – 1,4 Lt
- Fizinųjų ir juridinių asmenų parama – 32,0 Lt

- Programų, projektų lėšos – 75,0 Lt

X. IŠVADOS

1. Pasiekimai

2014 metais rajono bibliotekų funkcijos ir veiklos formos buvo panaudos pasiekti, kad rajono gyventojai, ypač kaimo vietovėse žymiai geriau naudotųsi informacinių technologijų galimybėmis informacijos gavimui ir bendravimui. Bibliotekų paslaugomis naudojosi 36 procentai rajono gyventojų.

Ataskaitiniais metais veiklos prioritetai skirti svarbioms datoms- lietuvių literatūros klasiko K. Donelaičio metai, Šeimos metai, Teatrų metai, Kultūros paveldo-Vėtrungių metai, pasirengimo Lietuvos šimtmečiui metai.

2014m. savivaldybės viešojoje bibliotekoje ir filialuose įgyvendinti 2 Lietuvos kultūros tarybos dalinai remiami projektai: kultūros edukacijos srities projektas „Augu kartu su knyga“ (skaitymo skatinimo iniciatyvos, Pašaminės kaimo filiale), kultūros tapatumo srities projektas „Senieji amatai-gyvos istorijos pamokos“ (vaikų ir jaunimo edukacijos projektas, Stanislavavo kaimo bibliotekoje-filiale). Savivaldybės viešoji biblioteka 2014m. pradėjo dalyvauti Lietuvos nacionalinės M. Mažvydo bibliotekos projekte „Bibliotekos pažangai2“, pradėtas rengti projektas „Technologijų centro „Faliukas“ įkūrimas ir veikla bibliotekose“.

Ataskaitiniais metais gauta 61 tūkst. valstybės lėšų rajono bibliotekų fondų knygų įsigijimui. Savivaldybės skirtos lėšos bibliotekų periodinių leidinių prenumeratai- 21 tūkst. Spaudos, radijo ir televizijos rėmimo fondas teikė paramą-žurnalus, laikraščius kaimo ir miesto bibliotekų skaitytojams. Taip pat buvo gauta knygų parama iš daugelio leidyklų.

Interneto prieigą turi visos rajono bibliotekos, vyko vartotojų mokymai ir konsultavimas naudojant elektroninėmis paslaugomis. Gerėja bibliotekų infostruktūra, į naujas renovuotas patalpas perkelta Vidutinės kaimo biblioteka, pradėti savivaldybės viešosios bibliotekos vidaus renovacijos darbai.

Bibliotekų įvaizdžiui formuoti veikia savivaldybės viešosios bibliotekos interneto svetainė www.svencioniuvb.lt ir paskyra facebook, svetainė per metus aplankyta 23584 kartus. 80 proc. bibliotekų specialistų ataskaitiniais metais kėlė kvalifikaciją seminaruose, mokymuose, stažuotėse. Savivaldybės viešoji biblioteka yra Lietuvos savivaldybių viešųjų bibliotekų asociacijos narė, veikia Lietuvos bibliotekininkų draugijos Švenčionių skyrius, turi atstovą Vilniaus regiono bibliotekų taryboje.

2. Trūkumai

Aptarnaujant vartotojus bibliotekose trūksta pritaikytų patalpų judėjimo negalią turintiems žmonėms. Daugelis bibliotekų neturi specialių keltuvų, todėl neįgaliesiems yra sudėtinga naudotis bibliotekų paslaugomis. Bibliotekų patalpose reikalinga pagerinti darbo sąlygas vartotojams ir darbuotojams - įrengti šiuolaikiškas apšvietimo sistemas, atnaujinti baldus, įrengti poilsio zonas bibliotekų erdvėse.

3. Problemos

Visoje Lietuvoje nemaža dalis visuomenės yra vyresnio amžiaus. Kaimuose labai mažai gyvena jaunimo. Gyventojai migruoja iš šalies, išvyksta dirbti į didmiesčius ir pan. Šie veiksniai turi įtakos bibliotekų veiklos statistinių rodiklių mažėjimui.

Direktorė

Ataskaitą parengė:

Violeta Bruvinskienė,

Švenčionių r. savivaldybės

viešosios bibliotekos direktorės pavaduotoja,

Tel.nr. 8(387)5-21-17, el.p.metodinis@svencioniuvb.lt

Leonarda Vilčiauskienė